

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 30

Rozeslána dne 29. června 2004

Cena Kč 53,-

O B S A H:

73. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky k Mezinárodní smlouvě o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství

73

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 3. listopadu 2001 byla v Římě přijata Mezinárodní smlouva o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství.

Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky.

Listina o přístupu České republiky ke Smlouvě, podepsaná prezidentem republiky dne 18. března 2004, byla uložena u generálního ředitele Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství, depozitáře Smlouvy, dne 31. března 2004.

Smlouva vstupuje v platnost na základě svého článku 28.1 dne 29. června 2004 a tímto dnem vstupuje v platnost i pro Českou republiku.

Anglické znění a český překlad Smlouvy se vyhlašují současně.

INTERNATIONAL TREATY ON PLANT GENETIC RESOURCES FOR FOOD AND AGRICULTURE

PREAMBLE

The Contracting Parties,

Convinced of the special nature of plant genetic resources for food and agriculture, their distinctive features and problems needing distinctive solutions;

Alarmed by the continuing erosion of these resources;

Cognizant that plant genetic resources for food and agriculture are a common concern of all countries, in that all countries depend very largely on plant genetic resources for food and agriculture that originated elsewhere;

Acknowledging that the conservation, exploration, collection, characterization, evaluation and documentation of plant genetic resources for food and agriculture are essential in meeting the goals of the Rome Declaration on World Food Security and the World Food Summit Plan of Action and for sustainable agricultural development for this and future generations, and that the capacity of developing countries and countries with economies in transition to undertake such tasks needs urgently to be reinforced;

Noting that the Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture is an internationally agreed framework for such activities;

Acknowledging further that plant genetic resources for food and agriculture are the raw material indispensable for crop genetic improvement, whether by means of farmers' selection, classical plant breeding or modern biotechnologies, and are essential in adapting to unpredictable environmental changes and future human needs;

Affirming that the past, present and future contributions of farmers in all regions of the world, particularly those in centres of origin and diversity, in conserving, improving and making available these resources, is the basis of Farmers' Rights;

Affirming also that the rights recognized in this Treaty to save, use, exchange and sell farm-saved seed and other propagating material, and to participate in decision-making regarding, and in the fair and equitable sharing of the benefits arising from, the use of plant genetic resources for food and agriculture, are fundamental to the realization of Farmers' Rights, as well as the promotion of Farmers' Rights at national and international levels;

Recognizing that this Treaty and other international agreements relevant to this Treaty should be mutually supportive with a view to sustainable agriculture and food security;

Affirming that nothing in this Treaty shall be interpreted as implying in any way a change in the rights and obligations of the Contracting Parties under other international agreements;

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Treaty and other international agreements;

PŘEKLAD

MEZINÁRODNÍ SMLOUVA O ROSTLINNÝCH GENETICKÝCH ZDROJÍCH PRO VÝŽIVU A ZEMĚDĚLSTVÍ

Preamble

Smluvní strany,

přesvědčeny o zvláštní povaze rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, jejich charakteristických vlastnostech a problémech, které vyžadují zvláštní řešení;

obávajíce se pokračujícího poškozování těchto zdrojů;

uvědomujíce si, že rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství jsou předmětem společného zájmu všech zemí a že všechny země jsou ve značném rozsahu závislé na rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství, a to bez ohledu na místo jejich původu;

uznávajíce, že uchovávání, výzkum, sběr, charakterizace, hodnocení a dokumentace rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství jsou nezbytné pro uskutečňování cílů vytyčených Římskou deklarací o světovém potravinovém zabezpečení a Akčním plánem Světového potravinového summitu, jakož i pro trvale udržitelný rozvoj zemědělství pro tuto i další generace, a že musí být naléhavě posílena schopnost rozvojových zemí a zemí s transformující se ekonomikou provádět tyto úkoly;

konstatujíce, že Akční plán pro uchovávání a trvale udržitelné užívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství je mezinárodně odsouhlaseným rámcem pro takové aktivity;

uznávajíce dále, že rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství jsou nezastupitelným výchozím materiálem pro genetické zlepšování rostlin, ať už se tak děje výběrem prováděným zemědělci, klasickým šlechtěním nebo prostřednictvím moderních biotechnologií, a že jsou nepostradatelné pro adaptaci na nepředvídatelné změny životního prostředí a budoucí potřeby lidstva;

potvrzujíce, že minulý, současný a budoucí podíl zemědělců všech regionů světa, zejména v centrech původu a rozmanitosti, na uchování, zlepšování a zajištění dostupnosti těchto zdrojů jsou základem práv zemědělců;

dále potvrzujíce, že práva uznaná touto smlouvou na záchranu, užívání, výměnu a prodej zemědělských osiv a dalších rozmnožovacích materiálů, na podíl na rozhodování o využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a na spravedlivém a poctivém podílení se na přínosech z takového využívání jsou podstatná pro realizaci práv zemědělců, právě tak jako podpora práv zemědělců na národní i mezinárodní úrovni;

uznávajíce, že tato smlouva a další mezinárodní dohody vztahující se k této smlouvě by měly mít vzájemně podpůrný vliv na setrvale zemědělství a potravinové zabezpečení;

potvrzujíce, že nic v této smlouvě se nesmí vykládat jako cokoli jakýmkoli způsobem měnící práva a závazky smluvních stran vyplývající z jiných mezinárodních dohod;

chápajíce, že záměrem výše uvedených odstavců není vytvoření hierarchie mezi touto smlouvou a dalšími mezinárodními dohodami;

Aware that questions regarding the management of plant genetic resources for food and agriculture are at the meeting point between agriculture, the environment and commerce, and convinced that there should be synergy among these sectors;

Aware of their responsibility to past and future generations to conserve the World's diversity of plant genetic resources for food and agriculture;

Recognizing that, in the exercise of their sovereign rights over their plant genetic resources for food and agriculture, states may mutually benefit from the creation of an effective multilateral system for facilitated access to a negotiated selection of these resources and for the fair and equitable sharing of the benefits arising from their use; and

Desiring to conclude an international agreement within the framework of the Food and Agriculture Organization of the United Nations, hereinafter referred to as FAO, under Article XIV of the FAO Constitution;

Have agreed as follows:

PART I – INTRODUCTION

Article 1 – Objectives

1.1 The objectives of this Treaty are the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of their use, in harmony with the Convention on Biological Diversity, for sustainable agriculture and food security.

1.2 These objectives will be attained by closely linking this Treaty to the Food and Agriculture Organization of the United Nations and to the Convention on Biological Diversity.

Article 2 – Use of terms

For the purpose of this Treaty, the following terms shall have the meanings hereunder assigned to them. These definitions are not intended to cover trade in commodities:

“*In situ* conservation” means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated plant species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

“*Ex situ* conservation” means the conservation of plant genetic resources for food and agriculture outside their natural habitat.

“Plant genetic resources for food and agriculture” means any genetic material of plant origin of actual or potential value for food and agriculture.

“Genetic material” means any material of plant origin, including reproductive and vegetative propagating material, containing functional units of heredity.

uvědomujíce si, že otázky týkající se zacházení s rostlinnými genetickými zdroji pro výživu a zemědělství zasahují do oboru zemědělství, ochrany životního prostředí a obchodu, jsou přesvědčeny, že mezi těmito sektory by měla existovat součinnost;

uvědomujíce si svoji zodpovědnost za uchování světové rozmanitosti rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství vůči minulým i budoucím generacím;

uznávajíce, že při výkonu svých suverénních práv k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství by státy měly mít vzájemný prospěch z vytvoření efektivního multilaterálního systému, který podpoří přístup k dohodnutým vybraným zdrojům a podpoří spravedlivé a poctivé sdílení přínosů, které vyplývají z jejich užívání, a

přejíce si uzavřít mezinárodní dohodu v rámci Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství, dále uváděné jako FAO, podle článku XIV. Ústavy FAO,

se dohodly takto:

ČÁST I - ÚVOD

Článek 1 - Cíle

1.1 Cílem této smlouvy je uchování a trvalé užívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a v souladu s Úmluvou o biologické rozmanitosti spravedlivé a poctivé podílení se na přínosech vyplývajících z jejich užívání pro trvale udržitelné zemědělství a potravinové zabezpečení;

1.2 Tohoto cíle bude dosaženo těsnou vazbou této smlouvy na Organizaci spojených národů pro výživu a zemědělství a na Úmluvu o biologické rozmanitosti.

Článek 2 - Používané pojmy

Pro účely této smlouvy jsou následující pojmy používány v níže definovaném významu. Tyto definice nemají za cíl pokrýt obchod se zemědělskými plodinami:

„uchování *in situ*“ znamená uchování ekosystémů a přírodních stanovišť, zachování a obnovu života schopných populací druhů v jejich přirozeném prostředí a v případě kulturních či pěstovaných rostlinných druhů v prostředí, kde se vyvinuly jejich charakteristické znaky;

„uchování *ex situ*“ znamená uchování rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství mimo jejich přirozené prostředí;

„rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství“ znamenají jakýkoli genetický materiál rostlinného původu představující aktuální či potenciální hodnotu pro výživu a zemědělství;

„genetický materiál“ znamená jakýkoli materiál rostlinného původu, zahrnující reprodukční a vegetativní rozmnožovací materiál, který obsahuje funkční jednotky dědičnosti;

“Variety” means a plant grouping, within a single botanical taxon of the lowest known rank, defined by the reproducible expression of its distinguishing and other genetic characteristics.

“*Ex situ* collection” means a collection of plant genetic resources for food and agriculture maintained outside their natural habitat.

“Centre of origin” means a geographical area where a plant species, either domesticated or wild, first developed its distinctive properties.

“Centre of crop diversity” means a geographic area containing a high level of genetic diversity for crop species in *in situ* conditions.

Article 3 – Scope

This Treaty relates to plant genetic resources for food and agriculture.

PART II - GENERAL PROVISIONS

Article 4 - General Obligations

Each Contracting Party shall ensure the conformity of its laws, regulations and procedures with its obligations as provided in this Treaty.

Article 5 – Conservation, Exploration, Collection, Characterization, Evaluation and Documentation of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture

5.1 Each Contracting Party shall, subject to national legislation, and in cooperation with other Contracting Parties where appropriate, promote an integrated approach to the exploration, conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and shall in particular, as appropriate:

- (a) Survey and inventory plant genetic resources for food and agriculture, taking into account the status and degree of variation in existing populations, including those that are of potential use and, as feasible, assess any threats to them;
- (b) Promote the collection of plant genetic resources for food and agriculture and relevant associated information on those plant genetic resources that are under threat or are of potential use;
- (c) Promote or support, as appropriate, farmers and local communities’ efforts to manage and conserve on-farm their plant genetic resources for food and agriculture;
- (d) Promote *in situ* conservation of wild crop relatives and wild plants for food production, including in protected areas, by supporting, *inter alia*, the efforts of indigenous and local communities;
- (e) Cooperate to promote the development of an efficient and sustainable system of *ex situ* conservation, giving due attention to the need for adequate documentation, characterization, regeneration and evaluation, and promote the development and transfer of appropriate technologies for this purpose with a view to improving the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;

„odrůda“ znamená uskupení rostlin v rámci jednoho botanického taxonu nejnižší známé úrovně definované reprodukovatelným projevem svých odlišujících a jiných genetických charakteristik;

„sbírka *ex situ*“ znamená soubor rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uchovávaný mimo jejich přirozené prostředí;

„centrum původu“ znamená geografickou oblast, kde rostlinné druhy, ať už kulturní či plané, poprvé vyvinuly své charakteristické vlastnosti;

„centrum diversity plodiny“ znamená geografickou oblast s vysokou úrovní genetické rozmanitosti u druhů plodin v podmírkách *in situ*.

Článek 3 - Oblast působnosti Smlouvy

Tato smlouva se týká rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

ČÁST II - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 4 - Všeobecné závazky

Každá ze smluvních stran zajistí soulad svých právních předpisů, úředních předpisů a postupů se závazky, které pro ni vyplývají z této smlouvy.

Článek 5 - Uchování, výzkum, sběr, charakterizace, hodnocení a dokumentace rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství

5.1 - Každá ze smluvních stran v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy a kde je to vhodné, ve spolupráci s dalšími smluvními stranami bude podporovat integrovaný přístup k výzkumu, uchování a trvalému užívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, a zejména:

- (a) provádět průzkum a inventarizaci rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, s ohledem na stav a stupeň variability existujících populací, včetně těch, které jsou potenciálně využitelné, a podle možností vyhodnocovat jakékoli jejich ohrožení;
- (b) podporovat sběr rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a relevantních informací vztahujících se k rostlinným genetickým zdrojům, které jsou ohroženy nebo které jsou potenciálně využitelné;
- (c) propagovat, popřípadě podporovat snahy zemědělců a místních společenství na svých pozemcích hospodářsky využívat a uchovávat rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství;
- (d) podporovat uchování *in situ* planých druhů příbuzných se zemědělskými plodinami a planě rostoucích rostlin pro produkci potravin, a to i v chráněných územích, mimo jiné podporou úsilí původních a místních společenství;
- (e) spolupracovat při podpoře rozvoje účinného a trvale udržitelného systému uchování *ex situ*, přičemž se věnuje náležitá pozornost potřebě adekvátní dokumentace, charakterizace, regenerace a hodnocení a podporovat rozvoj a přenos vhodných technologií pro tyto účely s cílem zlepšit trvalé využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství;

(f) Monitor the maintenance of the viability, degree of variation, and the genetic integrity of collections of plant genetic resources for food and agriculture.

5.2 The Contracting Parties shall, as appropriate, take steps to minimize or, if possible, eliminate threats to plant genetic resources for food and agriculture.

Article 6 – Sustainable Use of Plant Genetic Resources

6.1 The Contracting Parties shall develop and maintain appropriate policy and legal measures that promote the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

6.2 The sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture may include such measures as:

- (a) pursuing fair agricultural policies that promote, as appropriate, the development and maintenance of diverse farming systems that enhance the sustainable use of agricultural biological diversity and other natural resources;
- (b) strengthening research which enhances and conserves biological diversity by maximizing intra- and inter-specific variation for the benefit of farmers, especially those who generate and use their own varieties and apply ecological principles in maintaining soil fertility and in combating diseases, weeds and pests;
- (c) promoting, as appropriate, plant breeding efforts which, with the participation of farmers, particularly in developing countries, strengthen the capacity to develop varieties particularly adapted to social, economic and ecological conditions, including in marginal areas;
- (d) broadening the genetic base of crops and increasing the range of genetic diversity available to farmers;
- (e) promoting, as appropriate, the expanded use of local and locally adapted crops, varieties and underutilized species;
- (f) supporting, as appropriate, the wider use of diversity of varieties and species in on-farm management, conservation and sustainable use of crops and creating strong links to plant breeding and agricultural development in order to reduce crop vulnerability and genetic erosion, and promote increased world food production compatible with sustainable development; and
- (g) reviewing, and, as appropriate, adjusting breeding strategies and regulations concerning variety release and seed distribution.

Article 7 – National Commitments and International Cooperation

7.1 Each Contracting Party shall, as appropriate, integrate into its agriculture and rural development policies and programmes, activities referred to in Articles 5 and 6, and cooperate with other Contracting Parties, directly or through FAO and other relevant international organizations, in the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

7.2 International cooperation shall, in particular, be directed to:

(f) sledovat udržování života schopnosti, stupně variability a genetickou integritu sbírek rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

5.2 Pokud je to vhodné, podniknou smluvní strany kroky k minimalizaci nebo pokud možno úplnému odstranění ohrožení rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

Článek 6 - Trvale udržitelné využívání rostlinných genetických zdrojů

6.1 Smluvní strany koncipují a uplatňují vhodnou politiku a právní opatření podporující trvale udržitelné využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

6.2 Trvale udržitelné využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství může zahrnovat například tato opatření:

- (a) provádění spravedlivé zemědělské politiky, která, pokud je to vhodné, podporuje rozvoj a udržování rozmanitosti zemědělských systémů, které zlepšují trvale udržitelné využívání zemědělské biologické rozmanitosti a dalších přírodních zdrojů,
- (b) posilování výzkumu, který zkvalitňuje a uchovává biologickou rozmanitost tím, že maximalizuje mezi-druhové a vnitrodruhové variability ve prospěch zemědělců, především těch, kteří vytvářejí a využívají své vlastní odrůdy a používají ekologické zásady pro uchování úrodnosti půdy a boj s nemocemi, plevelem a škůdci,
- (c) ve vhodných případech podporu šlechtění rostlin, která za účasti zemědělců, především v rozvojových zemích, zvyšuje schopnost tvorby odrůd zvláště přizpůsobených sociálním, ekonomickým a ekologickým podmínkám, a to i v marginálních oblastech,
- (d) rozšiřování genetické základny plodin a zvyšování rozsahu biologické rozmanitosti, která je zemědělcům k dispozici,
- (e) ve vhodných případech podporu širšího využívání místních a místně přizpůsobených plodin, odrůd a méně využívaných druhů,
- (f) ve vhodných případech podporu širšího využívání rozmanitosti odrůd a druhů při hospodaření na vlastních pozemcích, uchovávání a trvalé využívání zemědělských plodin a vytváření silných vazeb na šlechtění rostlin a zemědělský vývoj za účelem snižování zranitelnosti a genetické eroze plodin a podpory zvýšení světové produkce potravin slučitelné s trvale udržitelným rozvojem a
- (g) přezkoumávání, popřípadě přizpůsobování šlechtitelských strategií a předpisů, týkajících se uvádění odrůd do oběhu a distribuce osiva.

Článek 7 - Národní závazky a mezinárodní spolupráce

7.1 Každá smluvní strana vhodným způsobem integruje do svých politik a programů rozvoje zemědělství a venkova aktivity uvedené v článicích 5 a 6 a přímo nebo prostřednictvím FAO a jiných příslušných mezinárodních organizací spolupracuje s ostatními smluvními stranami v oblasti uchovávání a trvalého využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

7.2 Mezinárodní spolupráce se zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- (a) establishing or strengthening the capabilities of developing countries and countries with economies in transition with respect to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;
- (b) enhancing international activities to promote conservation, evaluation, documentation, genetic enhancement, plant breeding, seed multiplication; and sharing, providing access to, and exchanging, in conformity with Part IV, plant genetic resources for food and agriculture and appropriate information and technology;
- (c) maintaining and strengthening the institutional arrangements provided for in Part V; and
- (d) implement the funding strategy of Article 18.

Article 8 – Technical Assistance

The Contracting Parties agree to promote the provision of technical assistance to Contracting Parties, especially those that are developing countries or countries with economies in transition, either bilaterally or through the appropriate international organizations, with the objective of facilitating the implementation of this Treaty.

PART III - FARMERS' RIGHTS

Article 9 – Farmers' Rights

9.1 The Contracting Parties recognize the enormous contribution that the local and indigenous communities and farmers of all regions of the world, particularly those in the centres of origin and crop diversity, have made and will continue to make for the conservation and development of plant genetic resources which constitute the basis of food and agriculture production throughout the world.

9.2 The Contracting Parties agree that the responsibility for realizing Farmers' Rights, as they relate to plant genetic resources for food and agriculture, rests with national governments. In accordance with their needs and priorities, each Contracting Party should, as appropriate, and subject to its national legislation, take measures to protect and promote Farmers' Rights, including:

- (a) protection of traditional knowledge relevant to plant genetic resources for food and agriculture;
- (b) the right to equitably participate in sharing benefits arising from the utilization of plant genetic resources for food and agriculture; and
- (c) the right to participate in making decisions, at the national level, on matters related to the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

9.3 Nothing in this Article shall be interpreted to limit any rights that farmers have to save, use, exchange and sell farm-saved seed/propagating material, subject to national law and as appropriate.

- (a) budování či posilování kapacit rozvojových zemí a zemí s transformující se ekonomikou v oblasti uchovávání a trvale udržitelného využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství,
- (b) posilování mezinárodních aktivit na podporu uchovávání, hodnocení, dokumentace, genetického zlepšování, šlechtění rostlin, množení osiv, a dále, v souladu s částí IV, sdílení rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a příslušných informací a technologií, zabezpečení přístupu k nim a jejich výměny,
- (c) zachovávání a posilování institucionálních systémů uvedených v části V a
- (d) realizaci strategie financování podle článku 18.

Článek 8 - Technická pomoc

Smluvní strany souhlasí, že za účelem provádění této smlouvy budou podporovat poskytování technické pomoci smluvním stranám, zvláště těm, které jsou rozvojovými zeměmi nebo zeměmi s transformující se ekonomikou, a to buď dvoustranně nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací.

ČÁST III - PRÁVA ZEMĚDĚLCŮ

Článek 9 - Práva zemědělců

9.1 Smluvní strany uznávají nesmírný současný a budoucí přínos místních a původních společenství a zemědělců všech oblastí světa, zejména v centrech původu plodin a jejich rozmanitosti pro uchovávání a rozvoj rostlinných genetických zdrojů, tvořících základ zemědělské a potravinářské produkce na celém světě.

9.2 Smluvní strany souhlasí, že za uplatňování práv zemědělců ve vztahu k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství nesou zodpovědnost vlády států. V souladu se svými potřebami a prioritami by každá smluvní strana měla v souladu se svou národní legislativou přijmout opatření na ochranu a podporu práv zemědělců, včetně:

- (a) ochrany tradičních znalostí týkajících se rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství;
- (b) práva na spravedlivý podíl z přínosů vyplývajících z využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství; a
- (c) práva účastnit se rozhodování na národní úrovni v záležitostech vztahujících se k uchovávání a trvale udržitelnému využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

9.3. Text tohoto článku nesmí být žádným způsobem interpretován tak, že by omezoval práva zemědělců ve smyslu uchovávání, využívání, směny a prodeje vlastního osiva/množitelského materiálu, pokud jsou tato práva upravena národní legislativou, případně ošetřena jinak.

PART IV - THE MULTILATERAL SYSTEM OF ACCESS AND BENEFIT-SHARING

Article 10 – Multilateral System of Access and Benefit-sharing

10.1 In their relationships with other States, the Contracting Parties recognize the sovereign rights of States over their own plant genetic resources for food and agriculture, including that the authority to determine access to those resources rests with national governments and is subject to national legislation.

10.2 In the exercise of their sovereign rights, the Contracting Parties agree to establish a multilateral system, which is efficient, effective, and transparent, both to facilitate access to plant genetic resources for food and agriculture, and to share, in a fair and equitable way, the benefits arising from the utilization of these resources, on a complementary and mutually reinforcing basis.

Article 11 – Coverage of the Multilateral System

11.1 In furtherance of the objectives of conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of benefits arising out of their use, as stated in Article 1, the Multilateral System shall cover the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I, established according to criteria of food security and interdependence.

11.2 The Multilateral System, as identified in Article 11.1, shall include all plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I that are under the management and control of the Contracting Parties and in the public domain. With a view to achieving the fullest possible coverage of the Multilateral System, the Contracting Parties invite all other holders of the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.

11.3 Contracting Parties also agree to take appropriate measures to encourage natural and legal persons within their jurisdiction who hold plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include such plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.

11.4 Within two years of the entry into force of the Treaty, the Governing Body shall assess the progress in including the plant genetic resources for food and agriculture referred to in paragraph 11.3 in the Multilateral System. Following this assessment, the Governing Body shall decide whether access shall continue to be facilitated to those natural and legal persons referred to in paragraph 11.3 that have not included these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System, or take such other measures as it deems appropriate.

11.5 The Multilateral System shall also include the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I and held in the *ex situ* collections of the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR), as provided in Article 15.1a, and in other international institutions, in accordance with Article 15.5.

Article 12 – Facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture within the Multilateral System

12.1 The Contracting Parties agree that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, as defined in Article 11, shall be in accordance with the provisions of this Treaty.

ČÁST IV - MULTILATERÁLNÍ SYSTÉM PŘÍSTUPU A SDÍLENÍ PŘÍNOSŮ

Článek 10 - Multilaterální systém zajištění dostupnosti genetických zdrojů a podílení se na přínosech z nich

10.1 Ve vztazích s ostatními státy uznávají smluvní strany svrchovaná práva států nad vlastními rostlinnými genetickými zdroji pro výživu a zemědělství, včetně toho, že rozhodovací pravomoc pro určení přístupu k těmto zdrojům spočívá na vládách států a podléhá národní legislativě.

10.2 Při výkonu svých svrchovaných práv smluvní strany souhlasí s vytvořením multilaterálního efektivního, účinného a transparentního systému, umožňujícího přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství a rovně a spravedlivé sdílení přínosů vyplývajících z využívání těchto zdrojů, uplatňované na základě komplementarity a vzájemné podpory.

Článek 11 - Rozsah multilaterálního systému

11.1 Při prosazování cílů uchovávání a trvale udržitelného využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a rovného a spravedlivého sdílení přínosů vyplývajících z jejich využívání, jak je uvedeno v článku 1, multilaterální systém zahrnuje rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství uvedené v příloze 1, stanovené podle kritérií potravinového zabezpečení a vzájemné závislosti.

11.2 Multilaterální systém, popsaný v článku 11.1, zahrnuje všechny rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství uvedené v příloze 1, které spadají do působnosti a spravování smluvních stran a které jsou veřejnými statky. Pro dosažení co nejširšího rozsahu multilaterálního systému vyzývají smluvní strany všechny ostatní držitele rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uvedených v příloze 1 k zahrnutí těchto rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství do multilaterálního systému.

11.3 Smluvní strany rovněž souhlasí s přijetím vhodných opatření k podpoře fyzických a právnických osob ve své působnosti, které jsou držiteli rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uvedených v příloze 1, aby zahrnuly tyto rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství do multilaterálního systému.

11.4 Do dvou let od vstupu této smlouvy v platnost vyhodnotí Řídící orgán pokrok dosažený při zahrnování rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uvedených v odstavci 11.3 do multilaterálního systému. Na základě tohoto hodnocení Řídící orgán rozhodne, zda těm fyzickým a právnickým osobám uvedeným v odstavci 11.3, které tyto rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství do multilaterálního systému nezahrnuly, bude i nadále umožněn přístup k těmto rostlinným genetickým zdrojům, nebo přijme jiná opatření dle svého uvážení.

11.5 Multilaterální systém rovněž zahrnuje rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství uvedené v příloze 1 uchovávané ve sbírkách *ex situ* mezinárodních zemědělských výzkumných středisek Poradní skupiny pro mezinárodní zemědělský výzkum (CGIAR), jak je uvedeno v článku 15.1 písm. a), a dalších mezinárodních institucí podle článku 15.5.

Článek 12 - Umožnění přístupu k rostlinným genetickým zdrojům v rámci multilaterálního systému

12.1 Smluvní strany souhlasí, že umožnění přístupu k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství v rámci multilaterálního systému, jak je definován v článku 11, bude v souladu s ustanoveními této smlouvy.

12.2 The Contracting Parties agree to take the necessary legal or other appropriate measures to provide such access to other Contracting Parties through the Multilateral System. To this effect, such access shall also be provided to legal and natural persons under the jurisdiction of any Contracting Party, subject to the provisions of Article 11.4.

12.3 Such access shall be provided in accordance with the conditions below:

- (a) Access shall be provided solely for the purpose of utilization and conservation for research, breeding and training for food and agriculture, provided that such purpose does not include chemical, pharmaceutical and/or other non-food/feed industrial uses. In the case of multiple-use crops (food and non-food), their importance for food security should be the determinant for their inclusion in the Multilateral System and availability for facilitated access;
- (b) Access shall be accorded expeditiously, without the need to track individual accessions and free of charge, or, when a fee is charged, it shall not exceed the minimal cost involved;
- (c) All available passport data and, subject to applicable law, any other associated available non-confidential descriptive information, shall be made available with the plant genetic resources for food and agriculture provided;
- (d) Recipients shall not claim any intellectual property or other rights that limit the facilitated access to the plant genetic resources for food and agriculture, or their genetic parts or components, in the form received from the Multilateral System;
- (e) Access to plant genetic resources for food and agriculture under development, including material being developed by farmers, shall be at the discretion of its developer, during the period of its development;
- (f) Access to plant genetic resources for food and agriculture protected by intellectual and other property rights shall be consistent with relevant international agreements, and with relevant national laws;
- (g) Plant genetic resources for food and agriculture accessed under the Multilateral System and conserved shall continue to be made available to the Multilateral System by the recipients of those plant genetic resources for food and agriculture, under the terms of this Treaty; and
- (h) Without prejudice to the other provisions under this Article, the Contracting Parties agree that access to plant genetic resources for food and agriculture found in *in situ* conditions will be provided according to national legislation or, in the absence of such legislation, in accordance with such standards as may be set by the Governing Body.

12.4 To this effect, facilitated access, in accordance with Articles 12.2 and 12.3 above, shall be provided pursuant to a standard material transfer agreement (MTA), which shall be adopted by the Governing Body and contain the provisions of Articles 12.3a, d and g, as well as the benefit-sharing provisions set forth in Article 13.2d(ii) and other relevant provisions of this Treaty, and the provision that the recipient of the plant genetic resources for food and agriculture shall require that the conditions of the MTA shall apply to the transfer of plant genetic resources for food and agriculture to another person or entity, as well as to any subsequent transfers of those plant genetic resources for food and agriculture.

12.5 Contracting Parties shall ensure that an opportunity to seek recourse is available, consistent with applicable jurisdictional requirements, under their legal systems, in case of

12.2 Smluvní strany souhlasí s přijetím nezbytných právních či jiných vhodných opatření zajišťujících tento přístup prostřednictvím multilaterálního systému ostatním smluvním stranám. Za tímto účelem bude tento přístup umožněn též fyzickým a právnickým osobám v působnosti kterékoli smluvní strany, za podmínek ustanovení článku 11.4.

12.3 Tento přístup bude umožněn za následujících podmínek:

- (a) přístup bude umožněn výlučně s cílem využití a uchování pro účely výzkumu, šlechtění a vzdělávání v oblasti výživy a zemědělství za předpokladu, že nezahrnuje chemické, farmaceutické a/nebo další nepotravinářské/krmné průmyslové využití. U víceúčelových zemědělských plodin (potravinářské a nepotravinářské) by pro jejich zahrnutí do multilaterálního systému a zajištění přístupu měla být rozhodující jejich důležitost pro potravinovou bezpečnost;
- (b) přístup bude urychleně odsouhlasen bez nutnosti evidování individuálních vstupů a zdarma; v případě, že je přístup zpoplatněn, poplatek nepřesáhne vynaložené minimální náklady;
- (c) spolu s poskytnutými rostlinnými genetickými zdroji pro výživu a zemědělství budou dány k dispozici všechny pasportní údaje, popř. v souladu s platnou legislativou další popisné údaje, které nemají důvěrný charakter;
- (d) příjemci nebudou nárokovat práva k duševnímu vlastnictví či jiná práva omezující přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství nebo jejich genetických částí či komponentů ve formě získané z multilaterálního systému;
- (e) přístup k vyvíjeným rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství, včetně materiálu vyvíjeného zemědělcí, bude po dobu jejich vývoje v kompetenci subjektu, který tento vývoj uskutečňuje;
- (f) přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství chráněným právy k duševnímu vlastnictví a dalšími vlastnickými právy musí být v souladu s příslušnými mezinárodními dohodami a příslušnou národní legislativou;
- (g) rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství získané z multilaterálního systému a uchovávané ponechají příjemci těchto rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství nadále k dispozici v multilaterálním systému, a to za podmínek této smlouvy; a
- (h) aniž jsou dotčena ostatní ustanovení tohoto článku, smluvní strany souhlasí s tím, že přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství v podmírkách *in situ* bude poskytován podle národní legislativy nebo, v případě absence této legislativy, podle norem, které může stanovit Řídící orgán.

12.4 Za tímto účelem bude v souladu se shora uvedenými články 12.2 a 12.3 poskytován přístup podle standardní Dohody o poskytování materiálů (Material Transfer Agreement, dále jen „MTA“), kterou přijme Řídící orgán a která bude obsahovat ustanovení článku 12.3 písm. a), d) a g), a dále ustanovení týkající se sdílení přínosu v čl. 13.2 písm. d) bodu ii) a další příslušná ustanovení této smlouvy a ustanovení, že příjemce rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství bude požadovat, aby se podmínky MTA uplatňovaly i při poskytování rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství jiné fyzické či právnické osobě, jakož i při všech následných přenosech těchto rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

12.5 Smluvní strany zajistí, aby v případě sporů vyplývajících z takových dohod MTA byly k dispozici opravné prostředky v souladu s použitelnými ustanoveními příslušných právních systémů, a uznávají, že

contractual disputes arising under such MTAs, recognizing that obligations arising under such MTAs rest exclusively with the parties to those MTAs.

12.6 In emergency disaster situations, the Contracting Parties agree to provide facilitated access to appropriate plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System for the purpose of contributing to the re-establishment of agricultural systems, in cooperation with disaster relief co-ordinators.

Article 13 - Benefit-sharing in the Multilateral System

13.1 The Contracting Parties recognize that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture which are included in the Multilateral System constitutes itself a major benefit of the Multilateral System and agree that benefits accruing therefrom shall be shared fairly and equitably in accordance with the provisions of this Article.

13.2 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use, including commercial, of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System shall be shared fairly and equitably through the following mechanisms: the exchange of information, access to and transfer of technology, capacity-building, and the sharing of the benefits arising from commercialization, taking into account the priority activity areas in the rolling Global Plan of Action, under the guidance of the Governing Body:

(a) Exchange of information:

The Contracting Parties agree to make available information which shall, *inter alia*, encompass catalogues and inventories, information on technologies, results of technical, scientific and socio-economic research, including characterization, evaluation and utilization, regarding those plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System. Such information shall be made available, where non-confidential, subject to applicable law and in accordance with national capabilities. Such information shall be made available to all Contracting Parties to this Treaty through the information system, provided for in Article 17.

(b) Access to and transfer of technology

(i) The Contracting Parties undertake to provide and/or facilitate access to technologies for the conservation, characterization, evaluation and use of plant genetic resources for food and agriculture which are under the Multilateral System. Recognizing that some technologies can only be transferred through genetic material, the Contracting Parties shall provide and/or facilitate access to such technologies and genetic material which is under the Multilateral System and to improved varieties and genetic material developed through the use of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, in conformity with the provisions of Article 12. Access to these technologies, improved varieties and genetic material shall be provided and/or facilitated, while respecting applicable property rights and access laws, and in accordance with national capabilities.

(ii) Access to and transfer of technology to countries, especially to developing countries and countries with economies in transition, shall be carried out through a set of measures, such as the establishment and maintenance of, and participation in, crop-based thematic groups on utilization of plant genetic resources for food and agriculture, all types of partnership in research and development and in commercial joint ventures relating to the material received, human resource development, and effective access to research facilities.

závazky vyplývající z takových dohod MTA jsou výhradně včí smluvních stran těchto MTA.

12.6 V případě naléhavých katastrofických situací souhlasí smluvní strany s tím, že za účelem obnovy zemědělských systémů poskytnou ve spolupráci s koordinátory pomoci přístup k příslušným rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství v multilaterálním systému.

Článek 13 - Podílení se na přínosech v rámci multilaterálního systému

13.1 Smluvní strany uznávají, že usnadněný přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství zahrnutých do multilaterálního systému již sám o sobě představuje velký přínos multilaterálnímu systému, a dohodly se, že přínos z toho vyplývající bude spravedlivě a poctivě sdílen v souladu s ustanoveními tohoto článku.

13.2 Smluvní strany souhlasí s tím, že přínos vyplývající z využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, včetně komerčního, v multilaterálním systému bude spravedlivě a poctivě sdílen podle následujících mechanismů: výměna informací, přístup k technologiím a jejich přenos, budování kapacit a podílení se na přínosech vyplývajících z komerčního využití, přičemž se vezmou v úvahu prioritní oblasti aktivity podle platného Akčního plánu, a to pod vedením Řídícího orgánu:

(a) Výměna informací:

Smluvní strany souhlasí s tím, že zpřístupní informace, které musí mimo jiné zahrnovat katalogy a soupisy, informace o technologích, výsledky technických, vědeckých a socioekonomických výzkumů, včetně charakterizace, hodnocení a využití, týkající se těch rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, které spadají pod multilaterální systém. Takové informace, pokud nejsou důvěrné, musí být zpřístupněny podle příslušných platných právních předpisů a v souladu s národními možnostmi. Tyto informace musí být zpřístupněny všem smluvním stranám této smlouvy prostřednictvím informačního systému stanoveného v článku 17.

(b) Zpřístupnění technologií a jejich přenos

(i) Smluvní strany se zavazují poskytovat a/nebo usnadňovat přístup k technologiím uchovávání, charakterizace, hodnocení a využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství zahrnutých do multilaterálního systému. Uznávajíce, že některé technologie mohou být předávány pouze genetickým materiálem, smluvní strany poskytnou a/nebo usnadní přístup k takovým technologiím a genetickému materiálu, který je zahrnut do multilaterálního systému, a ke zlepšeným odrůdám a genetickému materiálu vyvinutému díky využití rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství v rámci multilaterálního systému v souladu s ustanoveními článku 12. Přístup k těmto technologiím, zlepšeným odrůdám a genetickému materiálu bude zajíšťován a/nebo usnadňován při dodržení příslušných platných vlastnických práv a zákonů o přístupu a v souladu s národními možnostmi.

(ii) Zpřístupnění technologií a jejich přenos zemím, zejména zemím rozvojovým a zemím s transformující se ekonomikou, musí být prováděn na základě souboru opatření, jako je například zřízení a udržování plodinově zaměřených tématických skupin pro využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a účast v nich, všech druhů partnerství v oblasti výzkumu a vývoje a komerčních společných podniků souvisejících s přijatým materiálem, rozvoji lidských zdrojů a efektivního přístupu k výzkumným zařízením.

(iii) Access to and transfer of technology as referred to in (i) and (ii) above, including that protected by intellectual property rights, to developing countries that are Contracting Parties, in particular least developed countries, and countries with economies in transition, shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, in particular in the case of technologies for use in conservation as well as technologies for the benefit of farmers in developing countries, especially in least developed countries, and countries with economies in transition, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, *inter alia*, through partnerships in research and development under the Multilateral System. Such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights.

(c) Capacity-building

Taking into account the needs of developing countries and countries with economies in transition, as expressed through the priority they accord to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture in their plans and programmes, when in place, in respect of those plant genetic resources for food and agriculture covered by the Multilateral System, the Contracting Parties agree to give priority to (i) establishing and/or strengthening programmes for scientific and technical education and training in conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, (ii) developing and strengthening facilities for conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, in particular in developing countries, and countries with economies in transition, and (iii) carrying out scientific research preferably, and where possible, in developing countries and countries with economies in transition, in cooperation with institutions of such countries, and developing capacity for such research in fields where they are needed.

(d) Sharing of monetary and other benefits of commercialization

- (i) The Contracting Parties agree, under the Multilateral System, to take measures in order to achieve commercial benefit-sharing, through the involvement of the private and public sectors in activities identified under this Article, through partnerships and collaboration, including with the private sector in developing countries and countries with economies in transition, in research and technology development;
- (ii) The Contracting Parties agree that the standard Material Transfer Agreement referred to in Article 12.4 shall include a requirement that a recipient who commercializes a product that is a plant genetic resource for food and agriculture and that incorporates material accessed from the Multilateral System, shall pay to the mechanism referred to in Article 19.3f, an equitable share of the benefits arising from the commercialization of that product, except whenever such a product is available without restriction to others for further research and breeding, in which case the recipient who commercializes shall be encouraged to make such payment.

The Governing Body shall, at its first meeting, determine the level, form and manner of the payment, in line with commercial practice. The Governing Body may decide to establish different levels of payment for various categories of recipients who commercialize such products; it may also decide on the need to exempt from such payments small farmers in developing countries and in countries with economies in transition. The Governing Body may, from time to time, review the levels of payment with a view to achieving fair and equitable sharing of benefits, and it may also assess, within a period of five years from the

(iii) Přístup k technologiím a jejich přenos, jak je uvedeno výše v bodech i) a ii), včetně technologií chráněných právy k duševnímu vlastnictví, rozvojovým zemím, které jsou smluvními stranami, zejména pak zemím nejméně rozvinutým a zemím s transformující se ekonomikou, musí být zajišťován a/nebo usnadňován za spravedlivých a co nejvýhodnějších podmínek, zejména pak v případě technologií užívaných k uchovávání genetických zdrojů, jakož i technologií přinášejících přínos pro zemědělce v rozvojových zemích, zejména v zemích nejméně rozvinutých a zemích s transformující se ekonomikou, včetně koncesních a preferenčních podmínek, které mohou být vzájemně dohodnutý mimo jiné na základě partnerství ve výzkumu a vývoji v rámci multilaterálního systému. Takový přístup a přenos se musí poskytovat za podmínek, které uznávají přiměřenou a účinnou ochranu práv k duševnímu vlastnictví a jsou s ní v souladu.

(c) Budování kapacit

Berouce v úvahu potřeby rozvojových zemí a zemí s transformující se ekonomikou, vyjádřené prioritou ve svých plánech a programech, pokud existují, kterou přisuzují budování kapacit pro uchovávání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, smluvní strany souhlasí s tím, že pokud jde o rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství v rámci multilaterálního systému, musí se přednostně věnovat:

- (i) zakládání a/nebo posílení programů zaměřujících se na vědecké a technické vzdělávání v oblasti uchovávání a trvale udržitelného využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství;
- (ii) rozvoj a posilování zařízení pro uchovávání a trvale udržitelné využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, a to především v rozvojových zemích a v zemích s transformující se ekonomikou, a
- (iii) provádění vědeckého výzkumu přednostně, a pokud je to možné, v rozvojových zemích a v zemích s probíhajícími ekonomickými reformami, ve spolupráci s institucemi těchto zemí, a rozvíjení kapacity pro takový výzkum v potřebných oblastech.

(d) Podílení se na finančních a dalších přínosech vyplývajících z komerčního využití

- (i) Smluvní strany souhlasí s tím, že v rámci multilaterálního systému příjmem opatření s cílem podílet se na finančních přínosech prostřednictvím zapojení soukromého a veřejného sektoru do aktivit uvedených v tomto článku pomocí partnerství a spolupráce ve výzkumu a vývoji technologií, včetně soukromého sektoru z rozvojových zemí a ze zemí s transformující se ekonomikou;
- (ii) Smluvní strany souhlasí s tím, že standardní Dohoda o poskytování materiálů uvedená v článku 12.4 bude obsahovat požadavek, že příjemce, který komerčně využívá produkt, který je rostlinným genetickým zdrojem pro výživu a zemědělství a který obsahuje materiál získaný z multilaterálního systému, zaplatí podle mechanismu uvedeného v článku 19.3 písm. f) spravedlivý podíl z přínosů vzešlých z komerčního užívání takových produktů, mimo produkty přístupné bez omezení ostatním subjektům pro další výzkum a šlechtění; v takových případech bude příjemci, jenž genetický zdroj komerčně využívá, taková platba doporučena;

Řídící orgán na svém prvním zasedání určí výši, formu a způsob této platby, v souladu s obchodní praxí. Řídící orgán může rozhodnout o diferenciaci výše plateb pro různé skupiny příjemců, využívajících tyto produkty komerčně; rovněž může rozhodnout o potřebě osvobození malých zemědělců v rozvojových zemích a v zemích s transformující se ekonomikou od těchto plateb. Řídící orgán může podle potřeby přezkoumat tyto výše plateb za účelem dosažení spravedlivého a poctivého rozdělení přínosů a může rovněž posoudit do pěti let od vstupu této smlouvy v platnost, zda požadavek povinné platby MTA se musí vztahovat též na případy, kdy takovéto komerčně využívané produkty jsou pro další výzkum a šlechtění bez omezení přístupné ostatním subjektům.

entry into force of this Treaty, whether the mandatory payment requirement in the MTA shall apply also in cases where such commercialized products are available without restriction to others for further research and breeding.

13.3 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use of plant genetic resources for food and agriculture that are shared under the Multilateral System should flow primarily, directly and indirectly, to farmers in all countries, especially in developing countries, and countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.

13.4 The Governing Body shall, at its first meeting, consider relevant policy and criteria for specific assistance under the agreed funding strategy established under Article 18 for the conservation of plant genetic resources for food and agriculture in developing countries, and countries with economies in transition whose contribution to the diversity of plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System is significant and/or which have special needs.

13.5 The Contracting Parties recognize that the ability to fully implement the Global Plan of Action, in particular of developing countries and countries with economies in transition, will depend largely upon the effective implementation of this Article and of the funding strategy as provided in Article 18.

13.6 The Contracting Parties shall consider modalities of a strategy of voluntary benefit-sharing contributions whereby Food Processing Industries that benefit from plant genetic resources for food and agriculture shall contribute to the Multilateral System.

PART V - SUPPORTING COMPONENTS

Article 14 – Global Plan of Action

Recognizing that the rolling Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture is important to this Treaty, Contracting Parties should promote its effective implementation, including through national actions and, as appropriate, international cooperation to provide a coherent framework, *inter alia*, for capacity-building, technology transfer and exchange of information, taking into account the provisions of Article 13.

Article 15 - Ex Situ Collections of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture held by the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research and other International Institutions

15.1 The Contracting Parties recognize the importance to this Treaty of the *ex situ* collections of plant genetic resources for food and agriculture held in trust by the International Agricultural Research Centres (IARCs) of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR). The Contracting Parties call upon the IARCs to sign agreements with the Governing Body with regard to such *ex situ* collections, in accordance with the following terms and conditions:

- (a) Plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I of this Treaty and held by the IARCs shall be made available in accordance with the provisions set out in Part IV of this Treaty.
- (b) Plant genetic resources for food and agriculture other than those listed in Annex I of this Treaty and collected before its entry into force that are held by IARCs shall be made

13.3 Smluvní strany souhlasí s tím, že přínosy vzešlé z užívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství sdílených v rámci multilaterálního systému by měly plynout především přímo či nepřímo zemědělcům všech zemí, a zejména pak rozvojových zemí a zemí s transformující se ekonomikou, kteří uchovávají a trvale využívají rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství.

13.4 Řídící orgán na svém prvním zasedání zváží vhodnou politiku a kritéria pro specifickou pomoc v rámci dohodnuté strategie financování, stanovené v článku 18, za účelem uchovávání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství v rozvojových zemích a v zemích s transformující se ekonomikou, jejichž přínos k biologické rozmanitosti rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství v multilaterálním systému je významný a/nebo které mají zvláštní potřeby.

13.5 Smluvní strany uznávají, že schopnost plně realizovat Akční plán, především v rozvojových zemích a v zemích s transformující se ekonomikou, bude do značné míry záviset na účinném uplatňování tohoto článku a strategie financování stanovené v článku 18.

13.6 Smluvní strany zváží modality strategie dobrovolných příspěvků z podílu na přínosech, jimiž by potravinářský zpracovatelský průmysl realizující zisk z rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství přispíval do multilaterálního systému.

ČÁST V - PODPŮRNÉ SLOŽKY

Článek 14 - Akční plán

Uznávajíce, že aktuální Akční plán pro uchovávání a trvale udržitelné využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství je pro tuto smlouvu významný, smluvní strany by měly prosazovat jeho efektivní provádění, včetně provádění prostřednictvím národních akcí a případně mezinárodní spolupráce, za účelem vytvoření soudržného rámce vhodného mimo jiné pro budování kapacit, přenos technologií a výměnu informací, a to s ohledem na ustanovení článku 13.

Článek 15 - Sbírky rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uchovávané v *ex situ* v Mezinárodních zemědělských výzkumných střediscích Poradní skupiny pro mezinárodní zemědělský výzkum a dalšími mezinárodními institucemi

15.1 Smluvní strany uznávají důležitost této smlouvy pro sbírky rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství uchovávaných *ex situ* ve správě Mezinárodních zemědělských výzkumných středisek - International Agricultural Research Centres (dále jen „IARC“) Poradní skupiny pro mezinárodní zemědělský výzkum - Consultative Group on International Agricultural Research (dále jen „CGIAR“). Smluvní strany vyzvou IARC k uzavření dohod o těchto *ex situ* sbírkách s Řídícím orgánem v souladu s následujícími podmínkami:

- Rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství vyjmenované v příloze 1 této smlouvy a uchovávané IARC budou zpřístupněny v souladu s ustanoveními části IV této smlouvy.
- Jiné rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství než vyjmenované v příloze 1 této smlouvy a shromážděné před vstupem této smlouvy v platnost, které jsou uchovávány IARC, budou zpřístupněny v souladu s ustanoveními MTA právě platné podle dohod mezi IARC a FAO. Řídící orgán pozmění či doplní tuto MTA nejpozději na svém druhém rádném zasedání po poradě s IARC v souladu s příslušnými ustanoveními této smlouvy, zejména pak článků 12 a 13, a za následujících podmínek:

available in accordance with the provisions of the MTA currently in use pursuant to agreements between the IARCs and the FAO. This MTA shall be amended by the Governing Body no later than its second regular session, in consultation with the IARCs, in accordance with the relevant provisions of this Treaty, especially Articles 12 and 13, and under the following conditions:

- (i) The IARCs shall periodically inform the Governing Body about the MTAs entered into, according to a schedule to be established by the Governing Body;
 - (ii) The Contracting Parties in whose territory the plant genetic resources for food and agriculture were collected from *in situ* conditions shall be provided with samples of such plant genetic resources for food and agriculture on demand, without any MTA;
 - (iii) Benefits arising under the above MTA that accrue to the mechanism mentioned in Article 19.3f shall be applied, in particular, to the conservation and sustainable use of the plant genetic resources for food and agriculture in question, particularly in national and regional programmes in developing countries and countries with economies in transition, especially in centres of diversity and the least developed countries; and
 - (iv) The IARCs shall take appropriate measures, in accordance with their capacity, to maintain effective compliance with the conditions of the MTAs, and shall promptly inform the Governing Body of cases of non-compliance.
- (c) IARCs recognize the authority of the Governing Body to provide policy guidance relating to *ex situ* collections held by them and subject to the provisions of this Treaty.
 - (d) The scientific and technical facilities in which such *ex situ* collections are conserved shall remain under the authority of the IARCs, which undertake to manage and administer these *ex situ* collections in accordance with internationally accepted standards, in particular the Genebank Standards as endorsed by the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture.
 - (e) Upon request by an IARC, the Secretary shall endeavour to provide appropriate technical support.
 - (f) The Secretary shall have, at any time, right of access to the facilities, as well as right to inspect all activities performed therein directly related to the conservation and exchange of the material covered by this Article.
 - (g) If the orderly maintenance of these *ex situ* collections held by IARCs is impeded or threatened by whatever event, including *force majeure*, the Secretary, with the approval of the host country, shall assist in its evacuation or transfer, to the extent possible.

15.2 The Contracting Parties agree to provide facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture in Annex I under the Multilateral System to IARCs of the CGIAR that have signed agreements with the Governing Body in accordance with this Treaty. Such Centres shall be included in a list held by the Secretary to be made available to the Contracting Parties on request.

15.3 The material other than that listed in Annex I, which is received and conserved by IARCs after the coming into force of this Treaty, shall be available for access on terms consistent with those mutually agreed between the IARCs that receive the material and the country of origin of such resources or the country that has acquired those resources in accordance with the Convention on Biological Diversity or other applicable law.

- (i) IARC musí pravidelně informovat Řídící orgán o uzavřených MTA podle rozvrhu stanoveného Řídícím orgánem;
 - (ii) Smluvní strany, na jejichž území byly rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství sebrány v podmínkách *in situ*, dostanou na požádání vzorky těchto rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství bez nutnosti vypracování MTA;
 - (iii) Přínosy vzniklé na základě výše uvedené MTA, které jsou příjmem mechanismu zmíněného v článku 19.3, budou použity především na uchovávání a trvale udržitelné užívání dotčených rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, zejména v národních a regionálních programech rozvojových zemí a zemí s transformující se ekonomikou, obzvláště v centrech biologické rozmanitosti a v zemích nejméně rozvinutých; a
- (iv) IARC příjmu v souladu se svými kapacitami vhodná opatření, aby zajistily efektivní dodržování podmínek MTA, a budou okamžitě informovat Řídící orgán o případech nedodržení těchto podmínek.
- (c) IARC uznávají pravomoc Řídícího orgánu stanovovat zásady politiky týkající se sbírek *ex situ*, které uchovávají, za podmínek této smlouvy.
- (d) Vědecká a technická zařízení, ve kterých jsou tyto sbírky *ex situ* uchovávány, zůstanou pod pravomocí IARC, které se zavazují spravovat tyto sbírky *ex situ* v souladu s mezinárodně uznávanými normami, a zejména s normami platnými pro genové banky (Genebank Standards) schválenými Komisí FAO pro genetické zdroje pro výživu a zemědělství (the FAO Commission of Genetic Resources for Food and Agriculture).
- (e) Na žádost IARC bude tajemník usilovat o poskytnutí vhodné technické podpory.
- (f) Tajemník bude mít kdykoli právo přístupu do těchto zařízení, jakož i právo kontroly všech aktivit v nich prováděných, které přímo souvisejí s uchováváním a výměnou materiálu, na nějž se vztahuje tento článek.
- (g) Jestliže je řádnému zachovávání těchto sbírek *ex situ* uchovávaných IARC jakkoli bráněno či pokud je toto uchovávání jakkoli ohroženo (i z důvodu zásahu vyšší moci), pomůže tajemník se svolením hostitelské země podle možností při jejich evakuaci či přenosu.
- 15.2 Smluvní strany souhlasí s tím, že v rámci multilaterálního systému zajistí IARC CGIAR, které podepsaly s Řídícím orgánem dohody v souladu s touto smlouvou, snazší přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství uvedeným v příloze 1. Tato střediska budou zahrnuta do seznamu, který spravuje tajemník a který musí být na požádání dán k dispozici smluvním stranám.
- 15.3 Materiál jiný než vyjmenovaný v příloze 1, který je přijatý a uchovávaný IARC po vstupu této smlouvy v platnost, bude zpřístupněn za podmínek odpovídajících podmínek dohodnutým mezi IARC, které materiál obdrželo, a zemí původu těchto zdrojů nebo zemí, která tyto zdroje získala v souladu s Úmluvou o biologické rozmanitosti nebo jiným použitelným právem.

15.4 The Contracting Parties are encouraged to provide IARCs that have signed agreements with the Governing Body with access, on mutually agreed terms, to plant genetic resources for food and agriculture not listed in Annex I that are important to the programmes and activities of the IARCs.

15.5 The Governing Body will also seek to establish agreements for the purposes stated in this Article with other relevant international institutions.

Article 16 – International Plant Genetic Resources Networks

16.1 Existing cooperation in international plant genetic resources for food and agriculture networks will be encouraged or developed on the basis of existing arrangements and consistent with the terms of this Treaty, so as to achieve as complete coverage as possible of plant genetic resources for food and agriculture.

16.2 The Contracting Parties will encourage, as appropriate, all relevant institutions, including governmental, private, non-governmental, research, breeding and other institutions, to participate in the international networks.

Article 17 – The Global Information System on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture

17.1 The Contracting Parties shall cooperate to develop and strengthen a global information system to facilitate the exchange of information, based on existing information systems, on scientific, technical and environmental matters related to plant genetic resources for food and agriculture, with the expectation that such exchange of information will contribute to the sharing of benefits by making information on plant genetic resources for food and agriculture available to all Contracting Parties. In developing the Global Information System, cooperation will be sought with the Clearing House Mechanism of the Convention on Biological Diversity.

17.2 Based on notification by the Contracting Parties, early warning should be provided about hazards that threaten the efficient maintenance of plant genetic resources for food and agriculture, with a view to safeguarding the material.

17.3 The Contracting Parties shall cooperate with the Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture of the FAO in its periodic reassessment of the state of the world's plant genetic resources for food and agriculture in order to facilitate the updating of the rolling Global Plan of Action referred to in Article 14.

PART VI - FINANCIAL PROVISIONS

Article 18 – Financial Resources

18.1 The Contracting Parties undertake to implement a funding strategy for the implementation of this Treaty in accordance with the provisions of this Article.

18.2 The objectives of the funding strategy shall be to enhance the availability, transparency, efficiency and effectiveness of the provision of financial resources to implement activities under this Treaty.

15.4 Smluvním stranám se doporučuje, aby IARC, které uzavřely dohody s Řídícím orgánem, poskytly za vzájemně dohodnutých podmínek přístup k rostlinným genetickým zdrojům pro výživu a zemědělství nevyjmenovaných v příloze 1 a důležitých pro programy a aktivity IARC.

15.5 Řídící orgán bude rovněž usilovat o uzavření dohod pro účely uvedené v tomto článku s dalšími relevantními mezinárodními institucemi.

Článek 16 - Mezinárodní síť rostlinných genetických zdrojů

16.1 Existující spolupráce v oblasti mezinárodních sítí rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství bude podporována nebo rozvíjena na bázi stávajících ujednání a v souladu s podmínkami této smlouvy, aby bylo dosaženo co nejúplnejšího pokrytí rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.

16.2 Smluvní strany budou vhodným způsobem podporovat účast všech příslušných institucí, včetně vládních, soukromých, nevládních, výzkumných, šlechtitelských a dalších, v těchto mezinárodních sítích.

Článek 17 - Globální informační systém o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství

17.1 Smluvní strany budou spolupracovat na vývoji a posilování Globálního informačního systému pro usnadnění výměny informací, který je založen na stávajících informačních systémech, které se týkají vědeckých, technických a environmentálních otázek souvisejících s rostlinnými genetickými zdroji pro výživu a zemědělství, s očekáváním, že takováto výměna informací bude přispívat ke sdílení prospěchu na přínosech tím, že zpřístupní informace o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství všem smluvním stranám. Při rozvíjení Globálního informačního systému bude usilováno o spolupráci s Informačním střediskem Úmluvy o biologické rozmanitosti.

17.2 Na základě sdělení smluvních stran by měl být zajištěn systém včasného varování o rizicích, která ohrožují účinné udržování rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, za účelem ochrany tohoto materiálu.

17.3 Smluvní strany budou spolupracovat s Komisí pro genetické zdroje pro výživu a zemědělství organizace FAO při jejím pravidelném hodnocení stavu rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství světa za účelem usnadnění aktualizace platného Akčního plánu uvedeného v článku 14.

ČÁST VI - FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 18 - Finanční zdroje

18.1 Smluvní strany se zavazují realizovat strategii financování pro provádění této smlouvy v souladu s ustanoveními tohoto článku.

18.2 Cílem této strategie financování bude zvýšení dostupnosti, transparentnosti, účinnosti a efektivity ustanovení o finančních zdrojích pro realizaci aktivit podle této smlouvy.

18.3 In order to mobilize funding for priority activities, plans and programmes, in particular in developing countries and countries with economies in transition, and taking the Global Plan of Action into account, the Governing Body shall periodically establish a target for such funding.

18.4 Pursuant to this funding strategy:

- (a) The Contracting Parties shall take the necessary and appropriate measures within the Governing Bodies of relevant international mechanisms, funds and bodies to ensure due priority and attention to the effective allocation of predictable and agreed resources for the implementation of plans and programmes under this Treaty.
- (b) The extent to which Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will effectively implement their commitments under this Treaty will depend on the effective allocation, particularly by the developed country Parties, of the resources referred to in this Article. Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will accord due priority in their own plans and programmes to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture.
- (c) The Contracting Parties that are developed countries also provide, and Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition avail themselves of, financial resources for the implementation of this Treaty through bilateral and regional and multilateral channels. Such channels shall include the mechanism referred to in Article 19.3f.
- (d) Each Contracting Party agrees to undertake, and provide financial resources for national activities for the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture in accordance with its national capabilities and financial resources. The financial resources provided shall not be used to ends inconsistent with this Treaty, in particular in areas related to international trade in commodities. ;
- (e) The Contracting Parties agree that the financial benefits arising from Article 13.2d are part of the funding strategy.
- (f) Voluntary contributions may also be provided by Contracting Parties, the private sector, taking into account the provisions of Article 13, non-governmental organisations and other sources. The Contracting Parties agree that the Governing Body shall consider modalities of a strategy to promote such contributions;

18.5 The Contracting Parties agree that priority will be given to the implementation of agreed plans and programmes for farmers in developing countries, especially in least developed countries, and in countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.

PART VII - INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article 19 – Governing Body

19.1 A Governing Body for this Treaty is hereby established, composed of all Contracting Parties.

18.3 Za účelem mobilizace zdrojů pro financování prioritních aktivit, plánů a programů, zejména v rozvojových zemích a v zemích s transformující se ekonomikou, a s ohledem na Akční plán bude Řídící orgán pravidelně stanovovat cíle tohoto financování.

18.4 Podle této strategie financování:

- (a) Smluvní strany příjmou nutná a vhodná opatření v rámci Řídících orgánů příslušných mezinárodních mechanismů, fondů a orgánů, aby zajistily náležitou prioritu a pozornost, z cílem zajištění efektivní alokace přepokládaných a odsouhlasených zdrojů pro realizaci plánů a programů podle této smlouvy.
- (b) Rozsah, v jakém budou smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, a smluvní strany, které jsou zeměmi s transformující se ekonomikou, efektivně realizovat své závazky vyplývající z této smlouvy, bude záviset na efektivní alokaci zdrojů uvedených v tomto článku, a to zejména na smluvních stranách, které jsou rozvinutými zeměmi. Smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, a smluvní strany, které jsou zeměmi s transformující se ekonomikou, dají patřičnou prioritu ve svých plánech a programech budování kapacit rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství.
- (c) Smluvní strany, které jsou rozvinutými zeměmi, rovněž poskytnou finanční zdroje na realizaci této smlouvy prostřednictvím bilaterálních, regionálních a multilaterálních vztahů, a smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, a smluvní strany, které jsou zeměmi s transformující se ekonomikou, těchto zdrojů budou na základě výše uvedených vztahů využívat. Tyto vztahy zahrnují mechanismus uvedený v článku 19.3 písm. f).
- (d) Každá ze smluvních stran souhlasí s tím, že se zaváže poskytovat finanční zdroje pro provádění národních aktivit s cílem uchovávání a trvale udržitelného využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství v souladu se svými národními možnostmi a finančními zdroji. Poskytnuté finanční zdroje nesmějí být použity pro cíle, které se neslučují s touto smlouvou, zejména v oblastech souvisejících s mezinárodním obchodem s komoditami.
- (e) Smluvní strany souhlasí s tím, že finanční přínosy vyplývající z článku 13.2 jsou součástí strategie financování.
- (f) Dobrovolné příspěvky mohou být také poskytovány smluvními stranami, soukromým sektorem (s přihlédnutím na ustanovení článku 13), nevládními organizacemi a dalšími zdroji. Smluvní strany souhlasí, že Řídící orgán zváží modality strategie pro podporu těchto příspěvků.

18.5 Smluvní strany souhlasí, že budou přednostně realizovat odsouhlasené plány a programy pro zemědělce v rozvojových zemích, obzvláště v nejméně rozvinutých zemích a v zemích s transformující se ekonomikou, kteří uchovávají a trvale využívají rostlinné genetické zdroje pro výživu a zemědělství.

ČÁST VII - INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 19 - Řídící orgán

19.1 Tímto se zřizuje Řídící orgán, složený ze zástupců všech smluvních stran.

19.2 All decisions of the Governing Body shall be taken by consensus unless by consensus another method of arriving at a decision on certain measures is reached, except that consensus shall always be required in relation to Articles 23 and 24.

19.3 The functions of the Governing Body shall be to promote the full implementation of this Treaty, keeping in view its objectives, and, in particular, to:

- (a) provide policy direction and guidance to monitor, and adopt such recommendations as necessary for the implementation of this Treaty and, in particular, for the operation of the Multilateral System;
- (b) adopt plans and programmes for the implementation of this Treaty;
- (c) adopt, at its first session, and periodically review the funding strategy for the implementation of this Treaty, in accordance with the provisions of Article 18;
- (d) adopt the budget of this Treaty;
- (e) consider and establish subject to the availability of necessary funds such subsidiary bodies as may be necessary, and their respective mandates and composition;
- (f) establish, as needed, an appropriate mechanism, such as a Trust Account, for receiving and utilizing financial resources that will accrue to it for purposes of implementing this Treaty;
- (g) establish and maintain cooperation with other relevant international organizations and treaty bodies, including in particular the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity, on matters covered by this Treaty, including their participation in the funding strategy;
- (h) consider and adopt, as required, amendments to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 23;
- (i) consider and adopt, as required, amendments to annexes to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 24;
- (j) consider modalities of a strategy to encourage voluntary contributions, in particular, with reference to Articles 13 and 18;
- (k) perform such other functions as may be necessary for the fulfilment of the objectives of this Treaty;
- (l) take note of relevant decisions of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies;
- (m) inform, as appropriate, the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies of matters regarding the implementation of this Treaty; and
- (n) approve the terms of agreements with the IARCs and other international institutions under Article 15, and review and amend the MTA in Article 15.

19.4 Subject to Article 19.6, each Contracting Party shall have one vote and may be represented at sessions of the Governing Body by a single delegate who may be accompanied by an alternate, and by experts and advisers. Alternates, experts and advisers may take part in the

19.2 Řídící orgán přijímá všechna rozhodnutí na základě konsensu, pokud by nebyl na základě konsensu použit jiný způsob přijímání rozhodnutí o určitých opatřeních, avšak konsensus se vždy vyžaduje v souvislosti s články 23 a 24.

19.3 Úkolem Řídícího orgánu je podporovat plné uplatňování této smlouvy s ohledem na její cíle, a zejména:

- (a) určovat směr politiky a vedení, s cílem sledování a přijímání doporučení nezbytných pro realizaci této smlouvy, a především pro činnost multilaterálního systému;
- (b) přijímat plány a programy za účelem provádění této smlouvy;
- (c) na prvním zasedání přijmout a periodicky přezkoumávat strategii financování pro realizaci této smlouvy v souladu s ustanoveními článku 18;
- (d) přijímat rozpočet této smlouvy;
- (e) v závislosti na dostupných finančních prostředcích zvážit potřebu a zřídit podpůrné orgány, které mohou být nezbytné, a určit jejich příslušné mandáty a složení;
- (f) podle potřeby vytvořit vhodný mechanismus, jako je například svěřenecký účet, pro příjem a využití finančních zdrojů, které na něj poplynou, pro účely realizace této smlouvy;
- (g) navázat a udržovat spolupráci s dalšími relevantními mezinárodními organizacemi a smluvními orgány, včetně, zejména s Konferencí smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, v záležitostech upravěných touto smlouvou, včetně jejich účasti na strategii financování;
- (h) zvážit a podle potřeby přijmout doplňky a změny k této smlouvě v souladu s ustanoveními článku 23;
- (i) zvážit a podle potřeby přijmout změny a doplňky k příloham této smlouvy v souladu s ustanoveními článku 24;
- (j) zvážit varianty strategie na podporu dobrovolných příspěvků, zvláště s ohledem na články 13 a 18;
- (k) vykonávat další funkce, které mohou být nezbytné pro naplnění cílů této smlouvy;
- (l) brát na vědomí důležitá rozhodnutí Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti a dalších relevantních mezinárodních organizací a smluvních orgánů;
- (m) podle potřeby informovat Konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti a další relevantní mezinárodní organizace a smluvní orgány o záležitostech týkajících se realizace této smlouvy; a
- (n) schválit podmínky dohod s IARC a dalšími mezinárodními institucemi, kterých se týká článek 15, a přezkoumávat a pozměňovat MTA uvedené v článku 15.

19.4 S výhradou článku 19.6 má každá smluvní strana jeden hlas a na zasedání Řídícího orgánu ji může reprezentovat jeden delegát, který může být doprovázen náhradníkem, experty a poradcí. Náhradníci, experti a poradci se mohou účastnit jednání Řídícího orgánu, ale nemohou hlasovat, kromě případu, že byli plně zmocněni k zastupování delegáta.

proceedings of the Governing Body but may not vote, except in the case of their being duly authorized to substitute for the delegate.

19.5 The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Contracting Party to this Treaty, may be represented as observers at sessions of the Governing Body. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, which has informed the Secretary of its wish to be represented as an observer at a session of the Governing Body, may be admitted unless at least one third of the Contracting Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the Rules of Procedure adopted by the Governing Body.

19.6 A Member Organization of FAO that is a Contracting Party and the member states of that Member Organization that are Contracting Parties shall exercise their membership rights and fulfil their membership obligations in accordance, *mutatis mutandis*, with the Constitution and General Rules of FAO.

19.7 The Governing Body shall adopt and amend, as required, its own Rules of Procedure and financial rules which shall not be inconsistent with this Treaty.

19.8 The presence of delegates representing a majority of the Contracting Parties shall be necessary to constitute a quorum at any session of the Governing Body.

19.9 The Governing Body shall hold regular sessions at least once every two years. These sessions should, as far as possible, be held back-to-back with the regular sessions of the Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture.

19.10 Special Sessions of the Governing Body shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Governing Body, or at the written request of any Contracting Party, provided that this request is supported by at least one third of the Contracting Parties.

19.11 The Governing Body shall elect its Chairperson and Vice-Chairpersons (collectively referred to as "the Bureau"), in conformity with its Rules of Procedure.

Article 20 – Secretary

20.1 The Secretary of the Governing Body shall be appointed by the Director-General of FAO, with the approval of the Governing Body. The Secretary shall be assisted by such staff as may be required.

20.2 The Secretary shall perform the following functions:

- (a) arrange for and provide administrative support for sessions of the Governing Body and for any subsidiary bodies as may be established;
- (b) assist the Governing Body in carrying out its functions, including the performance of specific tasks that the Governing Body may decide to assign to it;
- (c) report on its activities to the Governing Body.

20.3 The Secretary shall communicate to all Contracting Parties and to the Director-General:

- (a) decisions of the Governing Body within sixty days of adoption;

19.5 OSN, její specializované agentury a Mezinárodní agentura pro atomovou energii, stejně jako státy, které nejsou smluvními stranami této smlouvy, mohou být přítomni jako pozorovatelé na zasedáních Řídícího orgánu. Jakýkoli další orgán nebo agentura, vládní či nevládní, která má kvalifikaci v oboru uchovávání a trvale udržitelného využívání rostlinných genetických zdrojů pro výživu a zemědělství a která informovala tajemníka o svém zájmu být přítomna jako pozorovatel na zasedání Řídícího orgánu, může být přizvána, pokud by nejméně jedna třetina přítomných smluvních stran proti tomu nevznesla námitku. Přijetí a účast pozorovatelů bude podléhat jednacímu řádu, který příjme Řídící orgán.

19.6 Členská organizace FAO, která je smluvní stranou, a členské státy této členské organizace, které jsou smluvními stranami, vykonávají svá členská práva a plní své členské povinnosti v souladu, mutatis mutandis, s Ústavou a Obecnými pravidly FAO.

19.7 Řídící orgán příjme a patřičně upraví svůj vlastní jednací řád a finanční pravidla, která musí být v souladu s touto smlouvou.

19.8 Přítomnost delegátů představujících většinu smluvních stran je nezbytná pro dosažení kvóra na jakémkoli zasedání Řídícího orgánu.

19.9 Řídící orgán bude pořádat pravidelná zasedání, nejméně jednou za dva roky. Pokud je to možné, tato zasedání se budou konat v těsné návaznosti na zasedání Komise pro genetické zdroje pro výživu a zemědělství.

19.10 Zvláštní zasedání Řídícího orgánu se konají tehdy, kdy to Řídící orgán považuje za nezbytné, nebo na písemnou žádost kterékoli smluvní strany, za předpokladu, že takovou žádost podpoří nejméně jedna třetina smluvních stran.

19.11 Řídící orgán zvolí v souladu se svým jednacím řádem předsedu a místopředsedy (kolektivně nazývané tzv. „Bureau“).

Článek 20 – Tajemník

20.1 Tajemníka Řídícího orgánu jmenuje se souhlasem Řídícího orgánu generální ředitel FAO. Tajemník bude mít k dispozici odpovídající personál.

20.2 Tajemník bude vykonávat tyto činnosti:

- připravovat a administrativně zajišťovat zasedání Řídícího orgánu, případně zřízených dalších podpůrných orgánů;
- pomáhat Řídícímu orgánu při výkonu jeho činností, včetně zabezpečování specifických úkolů, kterými ho může Řídící orgán pověřit;
- podávat zprávy o své činnosti Řídícímu orgánu.

20.3 Tajemník sděluje všem smluvním stranám a generálnímu řediteli:

- rozhodnutí Řídícího orgánu do šedesáti dnů od jeho přijetí;

- (b) information received from Contracting Parties in accordance with the provisions of this Treaty.

20.4 The Secretary shall provide documentation in the six languages of the United Nations for sessions of the Governing Body.

20.5 The Secretary shall cooperate with other organizations and treaty bodies, including in particular the Secretariat of the Convention on Biological Diversity, in achieving the objectives of this Treaty.

Article 21 – Compliance

The Governing Body shall, at its first meeting, consider and approve cooperative and effective procedures and operational mechanisms to promote compliance with the provisions of this Treaty and to address issues of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include monitoring, and offering advice or assistance, including legal advice or legal assistance, when needed, in particular to developing countries and countries with economies in transition.

Article 22 – Settlement of Disputes

22.1 In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Treaty, the parties concerned shall seek solutions by negotiation.

22.2 If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

22.3 When ratifying, accepting, approving or acceding to this Treaty, or at any time thereafter, a Contracting Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with Article 22.1 or Article 22.2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:

- (a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II to this Treaty;
- (b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

22.4 If the parties to the dispute have not, in accordance with Article 22.3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II to this Treaty unless the parties otherwise agree.

Article 23 – Amendments of the Treaty

23.1 Amendments to this Treaty may be proposed by any Contracting Party.

23.2 Amendments to this Treaty shall be adopted at a session of the Governing Body. The text of any proposed amendment shall be communicated to Contracting Parties by the Secretary at least six months before the session at which it is proposed for adoption.

23.3 All amendments to this Treaty shall only be made by consensus of the Contracting Parties present at the session of the Governing Body.

(b) informace od smluvních stran v souladu s ustanoveními této smlouvy.

20.4 Tajemník zajišťuje dokumentaci pro zasedání Řídícího orgánu v šesti jazycích OSN.

20.5 Tajemník spolupracuje s dalšími organizacemi a smluvními orgány, včetně a především se sekretariátem Úmluvy o biologické rozmanitosti, při plnění cílů této smlouvy.

Článek 21 - Dodržování ustanovení Smlouvy

Řídící orgán na svém prvním zasedání zváží a schválí společné efektivní postupy a prováděcí mechanismy na podporu dodržování ustanovení této smlouvy a řešení případů jejich porušení. Tyto postupy a mechanismy budou zahrnovat monitorování a nabídku pomoci či rady, včetně, v případě potřeby právního poradenství nebo právní pomoci, a to zejména rozvojovým zemím a zemím s transformující se ekonomikou.

Článek 22 - Řešení sporů

22.1 V případě sporu mezi smluvními stranami týkajícího se výkladu nebo uplatnění této smlouvy budou dotčené strany hledat řešení jednáním.

22.2 Jestliže dotčené strany nemohou dojít shody jednáním, mohou společně vyhledat smířčí pomoc třetí strany nebo požádat o zprostředkování třetí stranu.

22.3 Při ratifikaci, přijímání, schvalování či přistoupení k této smlouvě, nebo kdykoli poté, může smluvní strana písemně prohlásit Depozitáři, že v případě sporu, který nebude vyřešen podle výše zmíněných článků 22.1 nebo 22.2, přijímá jeden či oba dále uvedené způsoby obligatorního řešení sporu:

(a) Rozhodčí řízení v souladu s postupem stanoveným v části 1 přílohy 2 této smlouvy;

(b) Předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru.

22.4 Jestliže sporné strany nepřijmou tentýž, či ani jeden z postupů uvedených ve výše zmíněném článku 22.3, bude spor postoupen smířčímu řízení v souladu s částí 2 přílohy 2 této smlouvy, pokud se strany nedohodnou jinak.

Článek 23 - Změny a doplňky

23.1 Změny a doplňky této smlouvy může navrhnut kterákoli smluvní strana.

23.2 Změny a doplňky této smlouvy se přijímají na zasedání Řídícího orgánu. Znění jakékoli navrhované změny a doplňku sdělí smluvním stranám tajemník nejméně šest měsíců před zasedáním, na kterém se bude jednat o jejich přijetí.

23.3 Veškeré změny a doplňky této smlouvy se přijímají pouze na základě konsensu smluvních stran přítomných na zasedání Řídícího orgánu.

23.4 Any amendment adopted by the Governing Body shall come into force among Contracting Parties having ratified, accepted or approved it on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by two-thirds of the Contracting Parties. Thereafter the amendment shall enter into force for any other Contracting Party on the ninetieth day after that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

23.5 For the purpose of this Article, an instrument deposited by a Member Organization of FAO shall not be counted as additional to those deposited by member states of such an organization.

Article 24 – Annexes

24.1 The annexes to this Treaty shall form an integral part of this Treaty and a reference to this Treaty shall constitute at the same time a reference to any annexes thereto.

24.2 The provisions of Article 23 regarding amendments to this Treaty shall apply to the amendment of annexes.

Article 25 – Signature

This Treaty shall be open for signature at the FAO from 3 November 2001 to 4 November 2002 by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency.

Article 26 – Ratification, Acceptance or Approval

This Treaty shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Members and non-Members of FAO referred to in Article 25. Instruments of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary.

Article 27 – Accession

This Treaty shall be open for accession by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency from the date on which the Treaty is closed for signature. Instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

Article 28 – Entry into force

28.1 Subject to the provisions of Article 29.2, this Treaty shall enter into force on the ninetieth day after the deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance, approval or accession have been deposited by Members of FAO.

28.2 For each Member of FAO and any State that is not a Member of FAO but is a Member of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency that ratifies, accepts, approves or accedes to this Treaty after the deposit, in accordance with Article 28.1, of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the

23.4 Jakákoli změna a doplněk této smlouvy přijatý Řídícím orgánem vstupuje v platnost pro smluvní strany, které jej ratifikovaly, přijaly nebo schválily, devadesátého dne po uložení listin o ratifikaci, přijetí nebo schválení dvoutřetinovou většinou smluvních stran. Poté vstupuje změna a doplněk této smlouvy v platnost pro kteroukoli další smluvní stranu devadesátého dne po uložení listin o ratifikaci, přijetí nebo schválení této změny a doplňku dotčenou smluvní stranou.

23.5 Pro účely tohoto článku se listina uložená členskou organizací FAO nepovažuje za doplňkovou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.

Článek 24 - Přílohy

24.1 Přílohy této smlouvy jsou její nedílnou součástí a odkaz na tuto smlouvu znamená zároveň odkaz na kteroukoli její přílohu.

24.2 Ustanovení článku 23 upravující změny a doplnky k této smlouvě se vztahují i na změny a doplnky k přílohám.

Článek 25 - Podpis

Tato smlouva je otevřena k podpisu na FAO od 3. listopadu 2001 do 4. listopadu 2002 všem členům FAO a kterýmkoli státům, které nejsou členy FAO, ale jsou členy OSN nebo kterékoliv její specializované agentury či Mezinárodní agentury pro atomovou energii.

Článek 26 - Ratifikace, přijetí a schválení

Tato smlouva podléhá ratifikaci, přijetí a schválení členů a nečlenů FAO uvedených v článku 25. Listiny o ratifikaci, přijetí a schválení se ukládají u Depozitáře.

Článek 27 - Přistoupení

Tato smlouva bude otevřena pro přistoupení všem členům FAO a kterýmkoli státům, které nejsou členy FAO, ale jsou členy OSN nebo kterékoliv její specializované agentury či Mezinárodní agentury pro atomovou energii, od data, kdy byla smlouva uzavřena pro podpis. Listiny o přistoupení se ukládají u Depozitáře.

Článek 28 - Vstoupení Smlouvy v platnost

28.1 S výhradou ustanovení článku 29.2 vstupuje tato smlouva v platnost devadesátým dnem po uložení čtyřicáté Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení, za předpokladu, že nejméně dvacet Listin o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení uložili členové FAO.

28.2 Pro každý členský stát FAO a kterýkoliv stát, který není členem FAO, ale je členem OSN nebo kterékoliv její specializované agentury nebo Mezinárodní agentury pro atomovou energii, který ratifikuje, přijme, schválí tuto smlouvu nebo k ní přistoupí po uložení čtyřicáté Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení v souladu s článkem 28.1, vstupuje tato smlouva v platnost devadesátým dnem po uložení jeho Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

Treaty shall enter into force on the ninetieth day following the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 29 – Member Organizations of FAO

29.1 When a Member Organization of FAO deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession for this Treaty, the Member Organization shall, in accordance with the provisions of Article II.7 of the FAO Constitution, notify any change regarding its distribution of competence to its declaration of competence submitted under Article II.5 of the FAO Constitution as may be necessary in light of its acceptance of this Treaty. Any Contracting Party to this Treaty may, at any time, request a Member Organization of FAO that is a Contracting Party to this Treaty to provide information as to which, as between the Member Organization and its member states, is responsible for the implementation of any particular matter covered by this Treaty. The Member Organization shall provide this information within a reasonable time.

29.2 Instruments of ratification, acceptance, approval, accession or withdrawal, deposited by a Member Organization of FAO, shall not be counted as additional to those deposited by its Member States.

Article 30 – Reservations

No reservations may be made to this Treaty.

Article 31 – Non-Parties

The Contracting Parties shall encourage any Member of FAO or other State, not a Contracting Party to this Treaty, to accept this Treaty.

Article 32 – Withdrawals

32.1 Any Contracting Party may at any time after two years from the date on which this Treaty has entered into force for it, notify the Depositary in writing of its withdrawal from this Treaty. The Depositary shall at once inform all Contracting Parties.

32.2 Withdrawal shall take effect one year from the date of receipt of the notification.

Article 33 – Termination

33.1 This Treaty shall be automatically terminated if and when, as the result of withdrawals, the number of Contracting Parties drops below forty, unless the remaining Contracting Parties unanimously decide otherwise.

33.2 The Depositary shall inform all remaining Contracting Parties when the number of Contracting Parties has dropped to forty.

33.3 In the event of termination the disposition of assets shall be governed by the financial rules to be adopted by the Governing Body.

Článek 29 - Členské organizace FAO

29.1 Jestliže členská organizace FAO uloží Listinu o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení k této smlouvě, oznámí tato členská organizace, v souladu s ustanoveními článku II.7 Ústavy FAO, jakoukoliv změnu rozdělení jejich pravomocí uvedených v deklaraci pravomocí předložené v souladu s článkem II.5 Ústavy FAO, požadované pro přijetí této smlouvy. Jakákoli smluvní strana této smlouvy může kdykoli členskou organizaci FAO, která je smluvní stranou této smlouvy, požádat o poskytnutí informací, kdo z členské organizace nebo jejích členských států má odpovědnost za provádění kterékoli konkrétní záležitosti upravené touto smlouvou. Členská organizace poskytne tyto informace v přiměřené lhůtě.

29.2 Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení, přistoupení nebo odstoupení uložené členskou organizací FAO se nepovažují za dodatečné k listinám uloženým jejimi členskými státy.

Článek 30 - Výhrady

K této smlouvě nelze uplatnit žádné výhrady.

Článek 31 - Státy, které nejsou smluvní stranou

Smluvní strany budou působit na všechny členské státy FAO nebo jiné státy, které nejsou smluvní stranou této smlouvy, aby tuto smlouvu rovněž přijaly.

Článek 32 - Odstoupení od Smlouvy

32.1 Kterákoliv smluvní strana může kdykoli po uplynutí dvou let od data, kdy pro ni tato smlouva vstoupila v platnost, písemným oznámením vyrozumět Depozitáře o svém odstoupení od Smlouvy. Depozitář neprodleně informuje všechny smluvní strany.

32.2 Odstoupení nabude účinnosti jeden rok od data přijetí takového oznámení.

Článek 33 - Ukončení Smlouvy

33.1 Tato smlouva bude automaticky ukončena v případě, kdy v důsledku odstoupení smluvních stran klesne počet smluvních stran pod čtyřicet, pokud zbývající smluvní strany nerozhodnou jednomyslně jinak.

33.2 Depozitář informuje všechny zbývající smluvní strany v okamžiku, když počet smluvních stran klesne na čtyřicet.

33.3 V případě ukončení Smlouvy se nakládání s aktivy řídí finančními pravidly, která přijme Řídící orgán.

Article 34 – Depositary

The Director-General of FAO shall be the Depositary of this Treaty.

Article 35 – Authentic Texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Treaty are equally authentic.

Článek 34 - Depozitář

Depozitářem této smlouvy je generální ředitel FAO.

Článek 35 - Autentické texty

Arabské, čínské, anglické, francouzské, ruské a španělské znění mají platnost originálu.

ANNEX I

LIST OF CROPS COVERED UNDER THE MULTILATERAL SYSTEM

Food crops

Crop	Genus	Observations
Breadfruit	<i>Artocarpus</i>	Breadfruit only.
Asparagus	<i>Asparagus</i>	
Oat	<i>Avena</i>	
Beet	<i>Beta</i>	
Brassica complex	<i>Brassica</i> et al.	Genera included are: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> , and <i>Sinapis</i> . This comprises oilseed and vegetable crops such as cabbage, rapeseed, mustard, cress, rocket, radish, and turnip. The species <i>Lepidium meyenii</i> (maca) is excluded.
Pigeon Pea	<i>Cajanus</i>	
Chickpea	<i>Cicer</i>	
Citrus	<i>Citrus</i>	Genera <i>Poncirus</i> and <i>Fortunella</i> are included as root stock.
Coconut	<i>Cocos</i>	
Major aroids	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Major aroids include taro, cocoyam, dasheen and tannia.
Carrot	<i>Daucus</i>	
Yams	<i>Dioscorea</i>	
Finger Millet	<i>Eleusine</i>	
Strawberry	<i>Fragaria</i>	
Sunflower	<i>Helianthus</i>	
Barley	<i>Hordeum</i>	
Sweet Potato	<i>Ipomoea</i>	
Grass pea	<i>Lathyrus</i>	
Lentil	<i>Lens</i>	
Apple	<i>Malus</i>	
Cassava	<i>Manihot</i>	<i>Manihot esculenta</i> only.
Banana / Plantain	<i>Musa</i>	Except <i>Musa textilis</i> .
Rice	<i>Oryza</i>	
Pearl Millet	<i>Pennisetum</i>	
Beans	<i>Phaseolus</i>	Except <i>Phaseolus polyanthus</i> .
Pea	<i>Pisum</i>	
Rye	<i>Secale</i>	
Potato	<i>Solanum</i>	Section <i>tuberosa</i> included, except <i>Solanum phureja</i> .
Eggplant	<i>Solanum</i>	Section <i>melongena</i> included.
Sorghum	<i>Sorghum</i>	
Triticale	<i>Triticosecale</i>	
Wheat	<i>Triticum</i> et al.	Including <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> , and <i>Secale</i> .
Faba Bean / Vetch	<i>Vicia</i>	
Cowpea et al.	<i>Vigna</i>	
Maize	<i>Zea</i>	Excluding <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> , and <i>Zea luxurians</i> .

PŘÍLOHA I

SEZNAM PLODIN ZAHRNUTÝCH DO MULTILATERÁLNÍHO SYSTÉMU

Potravinové plodiny

Plodina	Rod	Poznámky
Chlebovník	<i>Artocarpus</i>	Pouze chlebovník.
Chřest	<i>Asparagus</i>	
Oves	<i>Avena</i>	
Řepa	<i>Beta</i>	
Brukve	<i>Brassica et al.</i>	Zahrnutý rody: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassicaria</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> a <i>Sinapis</i> . To zahrnuje olejniny, zeleniny jako zelí, řepka, hořčice, řeřicha, roketa, ředkev a tuřín. Druh <i>Lepidium meyenii</i> (maka) je vyňat.
Kajan	<i>Cajanus</i>	
Cizrna	<i>Cicer</i>	
Citrus	<i>Citrus</i>	Rody <i>Poncirus</i> a <i>Fortunella</i> jsou zahrnutý jako podnože.
Kokos	<i>Cocos</i>	
Hlavní aronovité	<i>Colocasia</i> <i>Xanthosoma</i>	Hlavní aronovité (zahrnují v anglickém názvosloví taro, cocoyam, dasheen a tannia)
Mrkev	<i>Daucus</i>	
Jamy	<i>Dioscorea</i>	
Kalužnice	<i>Eleusine</i>	
Jahodník	<i>Fragaria</i>	
Slunečnice	<i>Helianthus</i>	
Ječmen	<i>Hordeum</i>	
Batáty	<i>Ipomoea</i>	
Hrachor setý	<i>Lathyrus</i>	
Čočka	<i>Lens</i>	
Jabلوň	<i>Malus</i>	
Maniok jedlý	<i>Manihot</i>	Pouze <i>Manihot esculenta</i> .
Banánovník	<i>Musa</i>	S výjimkou <i>Musa textilis</i> .
Rýže	<i>Oryza</i>	
Dochan	<i>Pennisetum</i>	
Fazol	<i>Phaseolus</i>	S výjimkou <i>Phaseolus polyanthus</i> .
Hrách	<i>Pisum</i>	
Žito	<i>Secale</i>	
Brambor	<i>Solanum</i>	Zahrnuta sekce tuberosa s výjimkou <i>Solanum phureja</i> .
Lilek vejcoplodý	<i>Solanum</i>	Zahrnuta sekce melongena.
Čirok	<i>Sorghum</i>	
Tritikale	<i>Triticosecale</i>	
Pšenice	<i>Triticum et al.</i>	Včetně rodů <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> a <i>Secale</i> .
Bob/Víkev	<i>Vicia</i>	
Vigna	<i>Vigna</i>	
Kukuřice	<i>Zea</i>	Kromě <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> a <i>Zea luxurians</i> .

Forages

Genera	Species
LEGUME FORAGES	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis, cicer, arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i>
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus, subbiflorus, uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus, angustifolius, luteus</i>
<i>Medicago</i>	<i>arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus, officinalis</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis, alba, chilensis, nigra, pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppelianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum</i>
GRASS FORAGES	
<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>cristatum, desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera, tenuis</i>
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra</i>
<i>Lolium</i>	<i>hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum</i>
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica, arundinacea</i>
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i>
<i>Poa</i>	<i>alpina, annua, pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>
OTHER FORAGES	
<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>vermiculata</i>

Pícniny

Rod	Druh
-----	------

KRMNÉ LUSKOVINY

<i>Astragalus</i>	<i>chinensis, cicer, arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i>
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus, subbisflorus, uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus, angustifolius, luteus</i>
<i>Medicago</i>	<i>arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus, officinalis</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis, alba, chilensis, nigra, pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppelianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum</i>

TRAVNÍ PÍCNINY

<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>cristatum, desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera, tenuis</i>
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea, gigantea, heterophylla, ovine, pratensis, rubra</i>
<i>Lolium</i>	<i>hybridum, multiforum, perenne, rigidum, temulentum</i>
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica, arundinacea</i>
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i>
<i>Poa</i>	<i>alpina, annua, pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>

OSTATNÍ PÍCNINY

<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>vermiculata</i>

ANNEX II***Part I*****ARBITRATION****Article 1**

The claimant party shall notify the Secretary that the parties to the dispute are referring it to arbitration pursuant to Article 22. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of this Treaty, the interpretation or application of which are at issue. If the parties to the dispute do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The Secretary shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Treaty.

Article 2

1. In disputes between two parties to the dispute, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties to the dispute, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
2. In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.
3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Director-General of FAO shall, at the request of a party to the dispute, designate the President within a further two-month period.
2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Director-General of FAO who shall make the designation within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Treaty and international law.

PŘÍLOHA II

Část I

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

Článek 1

Jedna ze stran sporu oznámí tajemníkovi, že strany sporu se obracejí na rozhodčí soud v souladu s článkem 22. Toto oznámení musí uvádět předmět rozhodčího řízení a zahrnovat zejména články této smlouvy, jejichž výklad nebo použití jsou předmětem sporu. Jestliže se strany sporu nedohodnou v dané sporné záležitosti dříve, než je určen předseda rozhodčího soudu, rozhodčí soud spornou záležitost rozhodne. Tajemník předá takto obdrženou informaci všem smluvním stranám této smlouvy.

Článek 2

1. Ve sporech mezi dvěma stranami se rozhodčí soud skládá ze tří členů. Každá ze stran sporu jmenuje jednoho rozhodce a tito dva rozhodci jmenovaní tímto způsobem zvolí na základě vzájemné dohody třetího rozhodce, který bude předsedou rozhodčího soudu. Předseda nesmí být občanem země žádné ze stran sporu, nesmí mít trvalé místo pobytu na území jedné ze stran, nesmí být některou z nich zaměstnán a ani se tímto případem v minulosti v jakékoli jiné funkci nezabýval.
2. Ve sporech mezi více než dvěma smluvními stranami si strany sporu, které mají stejný zájem, zvolí jednoho rozhodce na základě společné dohody.
3. Jakékoli uvolněné místo musí být obsazeno způsobem předepsaným pro původní jmenování.

Článek 3

1. Jestliže předseda rozhodčího soudu nebyl jmenován do dvou měsíců od jmenování druhého rozhodce, určí předsedu na žádost strany sporu generální ředitel FAO, a to během další dvouměsíční lhůty.
2. Jestliže jedna ze stran sporu nejmenuje rozhodce během dvou měsíců od obdržení žádosti, druhá strana o tom může informovat generálního ředitele FAO, který jmenování provede během další dvouměsíční lhůty.

Článek 4

Rozhodčí soud vynese svá rozhodnutí v souladu s ustanoveními této smlouvy a mezinárodním právem.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.

Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Článek 5

Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, určí si rozhodčí soud svůj vlastní jednací řád.

Článek 6

Rozhodčí soud může na žádost jedné ze stran sporu doporučit předběžná opatření.

Článek 7

Strany sporu musí usnadnit práci rozhodčího soudu, a zejména využít všech prostředků, které mají k dispozici, a:

- a) poskytnout soudu veškeré relevantní dokumenty, informace a prostředky, a
- b) umožnit mu v případě potřeby povolávat svědky nebo odborníky a získat jejich svědectví.

Článek 8

Strany sporu a rozhodci jsou vázání povinností chránit důvěrnost jakýchkoli informací, které jako důvěrné získají během řízení před rozhodčím soudem.

Článek 9

Pokud rozhodčí soud nerozhodne z důvodu zvláštních okolností případu jinak, nesou náklady na rozhodčí soud strany sporu rovným dílem. Rozhodčí soud vede záznamy o svých nákladech a předloží stranám sporu závěrečný účet.

Článek 10

Kterákoli smluvní strana, která má na předmětu sporu zájem právního charakteru a která může být dotčena rozhodnutím v daném případě, může se souhlasem rozhodčího soudu zasahovat do řízení.

Článek 11

Rozhodčí soud může projednat a rozhodnout protižaloby vyplývající přímo z předmětu sporu.

Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party to the dispute or a failure of a party to the dispute to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party to the dispute for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

Článek 12

Procesní i věcná rozhodnutí rozhodčího soudu se přijímají většinou hlasů jeho členů.

Článek 13

Pokud se jedna ze stran sporu před rozhodčím soudem nedostaví nebo se v případu nehájí, smí druhá strana požádat soud, aby pokračoval v řízení a vydal rozhodčí nález. Nepřítomnost strany nebo její nehájení netvoří překážku řízení. Před vynesením konečného rozhodnutí se musí rozhodčí soud dostatečně ujistit, že se nárok zakládá na pravdě a právu.

Článek 14

Soud musí vynést své konečné rozhodnutí do pěti měsíců od data, kdy byl plně ustaven, pokud neshledá nezbytným prodloužit tuto lhůtu o dobu, která nesmí přesáhnout dalších pět měsíců.

Článek 15

Konečné rozhodnutí rozhodčího soudu musí být omezeno na předmět sporu a musí uvést důvody, na kterých je založeno. Musí obsahovat jména účastnících se členů a datum konečného rozhodnutí. Kterýkoli člen soudu může ke konečnému rozhodnutí přiložit odlišný nebo nesouhlasný názor.

Článek 16

Nález rozhodčího soudu je závazný pro strany sporu. Odvolání není přípustné, pokud se strany sporu předem nedohodnou na odvolacím postupu.

Článek 17

Jakýkoli spor, který může vzniknout mezi stranami sporu o výkladu nebo způsobu uplatnění konečného rozhodnutí, může kterákoli strana sporu předložit k rozhodnutí rozhodčímu soudu, který rozhodnutí vynesl.

Part 2
CONCILIATION

Article 1

A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.

Article 2

In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties to the dispute have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

Article 3

If any appointments by the parties to the dispute are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by the party to the dispute that made the request, make those appointments within a further two-month period.

Article 4

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by a party to the dispute, designate a President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

Article 6

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.

Část 2

SMÍRČÍ ŘÍZENÍ

Článek 1

Smírčí komise se ustavuje na žádost jedné ze stran sporu. Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, tato komise se skládá z pěti členů, z nichž po dvou jmenuje každá strana a tito členové společně zvolí předsedu.

Článek 2

Ve sporu mezi více než dvěma smluvními stranami jmenují sporné strany se stejným zájmem své členy komise na základě vzájemné dohody. V případě, že dvě nebo více stran mají rozdílné zájmy, nebo nedojde-li ke shodě ohledně toho, zda mají stejné zájmy, jmenují své členy samostatně.

Článek 3

Jestliže kterákoli ze stran sporu nejmenuje své členy do dvou měsíců od data žádosti o ustavení smírčí komise, jmenuje během další dvouměsíční lhůty tyto členy generální ředitel FAO, je-li o to požádán stranou sporu, která žádost podala.

Článek 4

Není-li předseda smírčí komise zvolen do dvou měsíců od jmenování posledního člena komise, určí předsedu generální ředitel FAO, pokud je o to požádán stranou sporu, během další dvouměsíční lhůty.

Článek 5

Smírčí komise rozhoduje většinou hlasů svých členů. Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, stanovuje komise svůj vlastní jednací řád. Navrhuje rozhodnutí sporu, které strany sporu zváží v dobré vůni.

Článek 6

Spory o pravomoci smírčí komise rozhoduje tato komise.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Bréclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou zálohy ve výši oznamené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částeck (první záloha na rok 2004 činí 1500,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 1500 Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Bréclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částeck (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupectví – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – Benešov: Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; Brno: Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; Bréclav: Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; Hradec Králové: TECHNOR, Wonkova 432; Hrdějovice: Ing. Jan Fau, Dlouhá 329, Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; Kadaň: Knihářství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadiionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Litoměřice: Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; Most: Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; Olomouc: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; Opava: FERRAM, a. s. prodejna KNIHA, Mezi trhy 3; Ostrava: LIBRUM, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Grč, Marková 34; Otrokovice: Ing. Kučerák, Jungmannova 1165; Pardubice: LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; Plzeň: TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; Praha 2: ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); Praha 4: SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; Praha 5: SEVT, a. s., E. Pešková 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; Praha 9: Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po – pá 7 – 12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskový.servis@abonent.cz; Praha 10: BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHO-i-centrum, Komenského 38; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029; **Kartoon:** s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaznamenání předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.